

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ №3

Малик С.В., Челішвілі А.Л., Лисенко Р.Б., Капустянський Д.В., Драбовський В.С.

Українська медична стоматологічна академія

Програмою підготовки лікаря-стоматолога в Україні передбачено вивчення на кафедрі хірургії №3 дисциплін «Виробнича практика» (догляд за хворими) і «Хірургія, у тому числі онкологія та нейрохірургія». У статті представлено структуру навчальних програм із цих дисциплін.

Ключові слова: хірургія, програма, модуль, змістовий модуль.

The program of training a dentist in Ukraine provides for study at the Department of Surgery № 3 the following disciplines: "Practice" (care for patients) and "Surgery, including oncology and neurosurgery". The article presents the structure of educational programs in the listed disciplines.

Keywords: surgery, program, module, content module.

Модернізація освітньої діяльності в контексті європейських вимог певною мірою охоплює сферу викладання дисципліни хірургії студентам стоматологічного факультету. Провідною метою навчання майбутніх стоматологів є насамперед забезпечення академічної мобільності, а надалі – їх мобільності як спеціалістів на ринку праці.

У 1999 р. Європа взяла курс на створення єдиного наукового й освітнього простору, у 2005 році – на введення основних засад Болонської декларації та кредитно-трансферної організації навчального процесу. Складовою підвищення ефективності викладання при реформуванні вищої освіти на засадах Болонського процесу є створення нових навчальних програм з урахуванням вимог кредитно-модульної системи.

Вивчення основ внутрішньої медицини має першочергове значення для підготовки лікарів усіх спеціальностей. Хірургічний метод лікування займає помітне місце в клінічній медицині: близько 25% усієї патології складають хірургічні хвороби.

Сучасний фахівець-стоматолог із вищою медичною освітою має бути всебічно розвинутою, високоерудованою людиною, яка володіє основними знаннями, уміннями, навичками, що дозволяють забезпечити профілактику, діагностику і лікування не тільки стоматологічних хвороб, а й загальносоматичних патологічних станів, що можуть загрожувати життю, здоров'ю і працездатності людини. Лікар-стоматолог має вміти надати першу лікарську допомогу при невідкладних станах, травматичних ушкодженнях, кровотечі, клінічній смерті; виконувати ін'єкції, пункції, переливання компонентів крові та ін.

Хірургія як навчальна дисципліна: 1) ґрунтується на вивченні студентами навчальних дисциплін: анатомії людини, гістології, цитології та ембріології, фізіології, патофізіології, патоморфології, пропедевтики внутрішньої медицини, фармакології; 2) інтегрується з цими дисциплінами та в подальшому – з клінічними дисциплінами; 3) закладає основи вивчення студентами травматології, акушерства і гінекології й інших навчальних дисциплін, де застосовуються хірургічні методи лікування; 4) забезпечує вивчення питань організації хірургічної допомоги, догляду за хворими, особливостей обстеження хірургічних хворих, питань анестезіології і реаніматології при хірургічних хворобах, а також питань хірургії надзвичайних ситуацій; 5) дає можливість опанувати практичні навички і сформувати професійні вміння для виявлення патології при невідкладних хірургічних станах, надавати в таких випадках невідкладну допомогу, обсяг якої забезпечить збереження і підтримання життя до надання спеціалізованої допомоги; опанувати повним обсягом знань і вмінь з першої лікарської медичної допомоги для забезпечення сприятливого перебігу подальшого спеціалізованого лікування, пам'ятаючи про високу відповідальність лікаря за життя хворого.

Програмою підготовки лікаря-стоматолога в Україні передбачено вивчення на кафедрі хірургії дисциплін «Виробнича практика» (догляд за хворими) і «Хірургія, у тому числі онкологія та нейрохірургія». Кафедра хірургії №3 Української медичної стоматологічної академії з 1993 року є опорною серед однопрофільних кафедр медичних ЗВО України. З позицій кредитно-модульної системи опорна кафедра відповідно до наказу МОЗ України розробила навчальні програми з перерахованих дисциплін.

Програма виробничої практики (для студентів II курсу стоматологічного факультету) складена відповідно до проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія», обговореного на XIII Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання якості медичної освіти» (12-13 травня 2016 року, м. Тернопіль), та примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 221 «Стоматологія» кваліфікації освітньої «Магістр стоматології», кваліфікації професійної «Лікар-стоматолог», затвердженого 26.07.2016 р.

Виробнича практика з догляду за хворими проводиться в хірургічному відділенні стаціонару безпосередньо під час III навчального семестру. Програма виробничої практики представлена одним модулем, поділеним на 2 змістові модулі:

- змістовий модуль 1. Догляд за хворими терапевтичного профілю;
- змістовий модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю.

Виробнича практика на кафедрі хірургії №3 проводиться впродовж 2 навчального року: відводиться 45 годин (7 годин практичних занять, 38 годин СРС), 1,5 кредиту ЄКТС.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Хірургія, у тому числі онкологія та нейрохірургія» складена відповідно до проекту Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія», обговореного на XIII Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання якості медичної освіти» (12–13 травня 2016 року, м. Тернопіль), та примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі

знань 22 «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 221 «Стоматологія» кваліфікації освітньої «Магістр стоматології», кваліфікації професійної «Лікар-стоматолог», затвердженого МОЗ України 26.07.2016 р.

Обсяг навчальних годин із дисципліни «Хірургія» складає: кредитів ECTS – 6; кількість годин: усього –180. Навчальна дисципліна „Хірургія, у тому числі онкологія та нейрохірургія” передбачає розгляд питань асептики й антисептики, анестезії, реанімації, трансфузіології; акцентує увагу на наданні допомоги при невідкладних станах, кровотечах, ушкодженнях, що загрожують життю людини; питань організації хірургічної допомоги, догляду за хворими, особливостей обстеження хірургічних хворих, хірургії надзвичайних ситуацій; опанування практичних навичок надання невідкладної допомоги, обсяг якої забезпечить збереження та підтримання життя до надання спеціалізованої допомоги; формування професійного вміння виявлення патології при невідкладних хірургічних станах, опанування повного обсягу знань і вмінь з першої лікарської медичної допомоги для забезпечення сприятливого перебігу подальшого спеціалізованого лікування.

Програма з нормативної навчальної дисципліни «Хірургія» представлена двома модулями, до складу яких входять 5 змістових модулів.

Модуль 1 (3-й курс). «Загальна хірургія. Хірургічні хвороби органів шиї, грудної клітки, периферичних судин, черевної порожнини».

Усього годин 90/3 кредити (лекції – 20, практичні заняття – 30, СРС – 40).

Змістовий модуль 1. Вступ у хірургію. Асептика й антисептика. Кровотеча і крововтрата. Вчення про рани. Госпітальна хірургічна інфекція.

Змістовий модуль 2. Захворювання щитоподібної та молочної залози, стравоходу і середостіння. Хірургічні хвороби периферичних судин. Герніологія. Хвороби жовчного міхура.

Модуль 2 (4-й курс). «Хірургічні хвороби черевної порожнини. Хірургія надзвичайних ситуацій».

Усього годин 90/3 кредити (лекції – 10, практичні заняття – 40, СРС – 40).

Змістовий модуль 1. Хірургічні хвороби підшлункової залози та шлунка і дванадцятипалої кишки. Хвороби кишечнику.

Змістовий модуль 2. Хірургія надзвичайних ситуацій.

Змістовий модуль 3. Навчальна історія хвороби.

Навчання студентів на кафедрі хірургії №3 складається з аудиторної та самостійної роботи. Відповідно до складених програм нами розроблено тематичні плани аудиторних практичних занять, тематичні плани самостійної роботи студентів і тематичні плани лекцій.

Питання, що виносяться на контроль після вивчення окремих розділів, обов'язково включають і тематику СРС із цих розділів. Обов'язковим розділом самостійної роботи є курація хворих, написання і захист історії хвороби (студентами 4 курсу), що завжди вимагає від студентів самостійного вивчення додаткової літератури з конкретних питань, пов'язаних із діагностикою, сучасними класифікаціями і лікуванням із позицій доказової медицини.

На практичних заняттях контроль знань студентів проводиться шляхом опитування і тестування з використанням початкового та завершального контролю знань.

У кожній навчальній кімнаті під час практичного заняття використовуються комп'ютери. На кафедрі створена wi-fi зона, проведений у безлімітному режимі Інтернет. Співробітники кафедри мають змогу використовувати відомі матеріали інтернет-сайтів, зокрема Websurgon-lane. Для студентів створені та читаються лекції з використанням мультимедійного забезпечення.

Реалізація програм підготовки студентів – майбутніх лікарів-стоматологів на засадах вимог ЄС покликана підвищити міжнародну конкурентоспроможність наших фахівців, розширити можливості для працевлаштування і мобільності в європейському просторі.

Список використаної літератури

1. Виробнича практика. Примірна програма навчальної дисципліни підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія». – К., 2017.
2. Хірургія, у тому числі онкологія та нейрохірургія. Примірна програма навчальної дисципліни підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія». – К., 2018.